Ч. 89 Чернівці, субота дня 12. (24.) серпня 1895. Ричник XI.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниції 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Черниxівский Месия.

V.

(Інтеліґенция а віра і церков. Ународовлене рускої інтеліґенциї. Церков народна).

Занявши оттак ясне становиско супроти кацапів і видячи, що кацапи особливо до церкви нашої добирають ся, аби єї захопити в свої руки і уживати в своїй борбі против народовців, треба далї рускій народній інтеліґенциї не спати, не бути байдужною для церкви, а узнаючи церкву за важний чинник культурний знаючи, що церква є розсадником релiґiйно-морального вихованя народу, треба і народній інтеліґенциї згорнути ся около церкви, стати живими членами церкви і тим допомочи церкві сповнити свою задачу супроти нашого народу. Очивидно не до загалу народовців се говорить ся, бо загал, о скілько знаємо, ніколи не відтягав ся від церкви, але до тих, що задля сих або тих причин були байдужні. Байдужностию як всюди так і тут нічого не вдіє ся, нічого не поправить ся: чинна участь всїх буде мати лиш добрі наслїдки. Всякі розумованя тут не на місци, одно розумоване має лиш рацию, а то: що наш нарід єдино ще для церкви має живий інтерес; коли-ж ми почуваємо ся до спільности з нашим народом, що мусим разом з ним мати живий інтерес для церкви.

Обставини, серед котрих наш нарід проживав і серед котрих наша народна інтеліґенция розвивала ся, довгий час зовсім тому не сприяли, щоб та інтеліґенция почувала ся до спільности з народом. Все, що з народу виходило, покидало разом з заміною сїрака на сурдут також все те, що було народним, відцурувало ся від народу. На всім народнім лежала печатка чогось згірдного, а так само і церков наша через то, що до неї признавали ся лиш самі мужики панщизняники, була атрибутом пролетариїв признаного хлопа; до неї не дуже радо признавали ся „пани“. Коли-ж під впливом животворного слова Шевченка і иньших лицарів слова збудило ся серед осьвіченїйшої верстви, яка вийшла з руского народу, почуте спільности з тим народом, то і та спільність була довгий час лиш чисто формальна, без змісту, більше уявлена ніж глубоко прочута. Инакше і бути не могло: наша інтеліґенция своїми поглядами, яких набрала ся серед чужих нашому народови елементів, була від нашого народу зовсім відорвана, і треба було довшого часу, щоб вона не лиш формально але есенціонально приближила ся до народу, злила ся з народом. Ми ще і сегодня не можемо сказати, що той процес ународовленя рускої інтеліґенциї закінчив ся, ще і сегодня мусимо з жалем серця признати ся, що до того, аби межи народом а єго інтеліґенциєю була дійсна не уроєна спільність, аби у інтеліґенциї рускої було живе почуте народне, досить ще далеко, хоть з другого боку констатуємо великі стараня інтеліґенциї дійти до того. Але-ж бо на се треба бодай десятків літ — за одну ніч годі ввійти в думки і сьвітогляд народний. Длятого то ще й тепер є богато фальшивого в відносинах рускої інтеліґенциї до народу. Се, що тут сказано, дотичить ся так само сьвітскої як і духовної рускої інтеліґенциї. Помимо того, що духовна інтеліґенция, стикаючи ся безпосередно з народом, могла скорше дійти до цїлковитого поєднаня з народом, так не стало ся: вона старала ся — се уважала за найліпше — удержати ся на становиску мандатора супроти народу — се був єї первовзір в відносинах до народу, котрий вона копіювала. Але часи помалу зміняють ся на ліпше, а вже-ж загалови нашої народної інтеліґенциї не можна бо-

---

3)

ПИТОМЕЦЬ.

Новеля

В. ЩУРАТА.

(Дальше.)

— Ви, пані, граєте? — спитав Дубович в Галї.

— Я мало; сестра грає.

Дубович не був на стілько кречний, щоб звернути ся після такої відповіди до панни Орисї. Він звернув ся знову до Галї:

— Я дуже люблю музику. Чи будете, пані, ласкаві заграти?

— Але-ж я справді мало граю; Орися мене виручить по вечери.

— Ти все тілько: Орися і Орися! А сама не можеш заграти; та-ж ти грала в тім тижни тілько нових куснів!

— Менї все одно — нові чи старі, — заявив Дубович.

— Заграєш, заграєш, Орисю, але аж по вечери.

— Дасть ся видїти, — відповіла панна Орися, а в тих словах вовсїм не було видко охоти. Дайте спокій! — наче говорили єї очи, а на устах заграла усьміщка вдивуваня: Чого, мовляв, причіпили ся? Дайте спокій!

Дївчатам при всїй ровсїяности помагає в деяких хвилях дуже богато інстинкт, котрий в них є в високім степени розвитий. Вони по кількох словах, по однім поглядї пізнають вже, хто з ними симпатизує. І Орися в тих кількох хвилинах зміркувала, що Дубович інтересує ся більше сестрою, як нею. Вона ставала єму нерада.

— А се мій син, правник — сказав о. Черміньский, побачивши Юлька, котрий вийшов саме з канцеляриї і став посеред сальону.

Юлько підійшов близше.

— Дубович, — представив ся, піднїмаючи ся з фотелика гість і подаючи єму руку.

Юлько знав, коли виходити. Вечера була вже на столї. Пані Черміньска просила до їдальнї:

— Просимо, пане, до вечері; але даруйте, що вечера не пишна. Та на селї, в пятницю... — говорила пані Черміньска.

— Але-ж, прошу пані добродійки — перебив Дубович. — Я також селюх.

— Тепер ви селюх, але по сьвітї бували — в Відни, — завважила панна Галя.

— Просимо, — повторив о. Черміньский. — Ага! Та ми з панем Дубовичем напємо ся перше. Подай Юльку келїшок, а ти, Орисю, тої нашої „кривошапчихи.“

О. Черміньский налив чарку дерезївки.

— До вас, пане!

— Многая лїта! — відповів Дубович.

І пійшла чарка мужескою дорогою. Лиш дами не додержували пари. Вони припрошували гостя сїдати і торгували ся з ним за місце при столї.

— Але-ж пане Дубович! Не робіть нам того і сїдайте тут, — промовив о. Черміньский, показуючи єму крісло.

Дубович, як перше стояв неповорушно, так тепер кинув ся до крісла.

— Як сїдати то й сяду! — промовив він з резиґнациєю.

Дубовичеви дістало ся місце проти панни Орисї. Щерба сїв проти Галї. Дубович поданий єму панею Черміньскою полумисок взяв, подякував і подав єго Гали. Полумисок обійшовши дївчат, вернув ся знову до него. Він взяв собі трохи на тарілку, але поки почав їсти, перехрестив ся тричі.

— Так, так, то ви пане в Відни були на теольоґії, — промовила пані Черміньска.

Пан Дубович не знав, чи се звернене до него питанє, чи форма вдивуваня. Він відорвав очи від тарілки і видивив ся на паню Черміньску.

— То вам ще добре склало ся, що там покінчили, — додав о. Черміньский.

— Чому, прошу, добре?

— Бо тепер вже духовну семинарию у Відни скасовано.

— Ага! — сказав Дубович.

— А скажіть нам, пане, — озвала ся пані Черміньска, — я цікава знати, чи воно ліпше буде, що семинарию у Відни скасовано, а у Львові поділено на три части. Юзю, скажи Ксени, нехай пійде по тїтку. Чогось вона не приходить.

Пані Черміньска інтересувала ся політикою і національними справами не від нинї. Вона була давна патріотка, бо з приємностию згадувала ті часи, коли то пізнавши в перве свого

дай відмовити щирого стараня дійти до цілковитої спільности з народом.

Одним із тих містків, що нас приближає до народу, є церков народна; треба проте церков народну узнати за свою церков і очивидно супроти церкви відносити ся так, як повинен чоловік, вповні сьвідомий ваги церкви для народу. Ми не хочемо тим сказати, щоб наша сьвітска інтеліґенция стала клерикальною: релігійність а клерикалізм не все одно.

Наша інтеліґенция повинна о то дбати, щоб наша церков перестала бути виключно лиш хлопскою, мужицкою церквою, а стала церквою всіх верств народних — а до того веде жива участь в богослуженю, дбалість о церкву, о єї красу і величавість. Дальше є великі сьвята церковні, як різдво, йордан, великдень, зелені сьвятки і т. д., котрі обходить наш нарід з осібними народними звичаями: треба і рускій інтеліґенциї ті сьвята обходити більше по народному, а не по німецки, по волоски або Бог знає по якому. Треба взагалі скинути з себе плащик байдужности для церкви і особливо в таких разах, де можна-б супроти иньших задокументувати приналежність до рускої народної церкви, треба се і зробити. Таким чином нарід побачить нас вкупі з собою, він навчить ся нас відріжняти від иньших сурдутовців, і до нас стане відносити ся з такою вірою, з якою звичайно відносять ся до себе вірні одної церкви.

Інтеліґенция всіх народів: Москалї, Поляки, Німцї, жиди і т. д. з меньшими виїмками вірна своїй народній церкві і показує се ділами. Так пр. по містах позавязували латинники товариства для музики церковної, на більші сьвята виступають хори з своїми продукциями, в котрих бере участь не одна Русинка, не один Русин; але як би такому Русинови або Русинцї сказав, пійти до церкви на хори і там засьпівати — то се трохи чи не за образу взяли-б. Отсе сумне явище. Зайдіть до божницї мійскої пр. на судний день або на иньше яке жидівске сьвято, а побачите там всїх банкерів, адвокатів, одним словом всїх вірних жидівскої віри при купі; а богато інтеліґентних Русинів буває пр. на воскресній утрени? Я-б заложив ся, що на лат. резурекциї їх більше. Се-ж значить ся соромити ся с в о є ї віри, а се ганьба. Коли в церкві буває якийсь непорядок, то на то є спосіб, щоб єго усунути, але задля сего або того годі цурати ся с в о є ї церкви! Вдармо ся в груди. Ми мало що або нічого не зробили, щоб нашу церкву народну витягнути з пониженя, в яке вона за часів неволї нашого народу попала ся; а і се наш народний обовязок, як і все иньше. (Тут така сама вина спадає на наше духовеньство, як і на сьвітску інтеліґенцию). Отже в повній сьвідомости нашого н а р о д н о г о обовязку звернїм ся для заспокоюваня потреб душі з цїлим серцем до н а ш о ї народної церкви, а тодї та церков, побачивши нову свою кріпку підпору, яку вона колись також мала в інтеліґенциї народній, зможе красше розвивати ся, зможе ліпше заспокоювати духовні потреби народу; а тодї і наша церков буде дійсно церков народна.

Піп народовець.

Дрібні вісти.

Чернівцї, дня 23. серпня 1895. р.

Именованя. Учитель школи вправ при учительскій ґімназиї в Станїславові, Іван Стайзінґ, именований головним учителем мужескої семинариї учительскої в Сокали. — Міністерство торговлї именувало технїчного елєва, Марияна Равского, провізоричним ад'юнктом будівництва при ц. к. дирекциї почт і телеґрафів у Львові. — Дотеперішний управитель перемиск ї рускої ґімназиї, професор Григорій Цеглиньский, именував директором тої-ж ґімназиї; — о. Петро Крипякович именований дійстним руским катехитом при IV-ій ґімазиї у Львові.

Санкция законів. Урядова Wiener Zeitung оголосила цїсарску санкцию для законів: в справі увільненя від податку домово-чиншового домів в Перемишли призначених до перебудованя — і в справі десять-мілїонової позички міста Львова.

Вписи учеників до ц. к академічної (рускої) ґімназиї у Львові на рік шкільний 1895/6-ий відбудуть ся в днях 29-го, 30-го і 31-го серпня. В тих самих днях відбувати-муть ся і іспити поправчі і доповняючі. Вступні іспити до I-ої кляси відбудуть ся 1-го, 2-го, а евентуального і 3-го вересня; вступні іспити до кляс від II-гої до VIII-ої межи 5-им а 15-им вересня. — Пізнїйші зголошеня не будуть увзгляднені.

Вступні іспити і вписи до середних шкіл в Чернівцях, именно до ґімназиї і гр. пр. реальної школи відбудуть ся в днях 1-го, 2-го і 3-го вересня с. р.

Вступні іспити до I-ої кляси і до кляси приготовляючої в рускій ґімназиї коломийскій будуть відбувати ся в другім терміні (по фериях) в днях 1 го, 2-го (евентуально і 3-го) вересня с. р. Ученики, що хотять здавати сей іспит, мають зголосити ся в канцеляриї ґімназияльній в днях 29-го, 30-го і 31-го серпня лично в товаристві родичів або опікунів і принести з собою метрику хрещеня і посьвідчене защіпленої віспи або ревакцинациї, а котрі укінчили IV-у взглядно

чоловіка в народній одежи, пізнала і єго товаришів-громадян, їх запал і народолюбство. Привичкою майже стало ся в неї те, що кождого молодого чи старого чоловіка сповідала поперед усего з єго полїтичних переконань.

— Я думаю, що ліпше, — почав відповідати на питанє пан Дубович.

— Чи справдї? — спитав Щерба, котрий доси хвалив собі тактику о. Черміньского і мовчав.

— Зле тілько, що в Відни скасовано, — говорив Дубович. — Але що у Львові поділено, то воно ліпше буде.

— Відки ліпше? — спитав знову Щерба.

— А відти ліпше, — сказав твердо Дубович, — що все таки лекше буде тром епископам доглядати по кількадесять питомцїв, як одному кілька сот.

— Се правда, пане,— озвав ся о. Черміньский, але бачите не в тім сила, що кобила сива, але в тім. що тягне.

— А хиба-ж тепер добре? -- спитав Дубович. — Я сподію ся, що потім не було-б гірше.

— А гірше, гірше,' — відповів Щерба. Вже то одно, що у Відни семинарую скасовано, зле і дуже зле. А що було-б тодї, коли-б і зі Львова прогнано одну третину питомцїв до Перемишля, а другу до Станїславова!... Тепер ще сяк-так було з обрасованєм, а що потім буде? Під Станїславовом на селї десь виросте, в Станїславові скінчить ґімназию, в Станїславові й замкнуть єго вкінци між чотирма стїнами. Нї людий, нї сьвіта, нї біблїотики, нї образованя, не кажу унїверситетского, але хоч би теольоґічного. Доси львівські і віденські питомцї могли бодай похвалити ся унїверситетським образованєм, — дехто міг єго справдї мати.

— А кілько то моїх товаришів пійшло на теольоґію тілько для того, щоб дістати ся до Відня, — сказав о. Черміньский. І пійшли то самі найспосібнїйші хлопцї, бо других не приймали туди.

— Та-ж ти сам, Міцю, слухав також фільозофії, — озвала ся панї Черміньска.

— Слухав і я, але не я був перший; було нас таких дуже богато, бо трохи що не всї.

— А чи тодї безусловно всїм так і можна було ходити на фільозофічні виклади? — спитав Дубович; — в нас можна було лиш руської мови і лїтератури слухати.

— І руської історії, — додав Юлько.

— І руської історії тепер доперва, — поправив Дубович.

— А тодї в 60-их роках мож було слухати все, кілько душа забагла, — відповів о. Черміньский.

— Ну, бачите, пане Дубович, — заговорила знову панї Черміньска, — що до реформи семинарий я з паном Щербою годжу ся, хоч може й ваш погляд має дещо за собою. Але...

Панї Черміньска хотїла видко ще щось на ту тему сказати, та вона лиш в язик вкусела ся.

— Тай правду сказати, — промовив о. Черміньский, — я в тім всїм бачу чужу інтриґу. Семинар взяли в руки люди, котрим може й залежить на єго розвою, та сего якось не видко. Вони розпустили єго так, що дальше й не може бути. А все то мабуть лиш в тій цїли, щоб висші сфери звернули на се увагу й могли сказати: годї, так дальше бути не може! Треба нам взяти ся до того. І візьмуть ся! І віддадуть управу семинариї коли не Єзуїтам ще, то певно Василіянам, а там... всїляке можливе.

— От на що заносить ся, — сказала панї Черміньска до гостя, та сей не озивав ся. Він був збитий з пантелику і почав обслугувати панночок тїсточками, починаючи все від Галї.

— Хто се? — сказала панї Черміньска, звертаючи голову до другого покою. — Пійди, поглянь, Галю!

— Та-ж то тїтка! — сказала Галя. — Так тїточко, так! Приходити аж по вечери! — докоряла вона жартами.

Тїтка не сказавши нї слова на Галинї докори, підійшла аж до стола і доперва тут сказала:

— Добрий вечір!

— Се наша братова, панї Ярчевська, — сказав о. Черміньский і представив їй пана Дубовича.

— Дуже менї приємно пізнати — сказала панї Ярчевська.

— А я гадала, що Юзя мене дурить, — говорила вона, звертаючись до паньства Черміньских. — Тому я і спізнила ся. Та я за вечеру вже дякую.

— А може кусник струдля? з обіду лишив ся, — спитала панї Черміньска.

— Нї, нї, я за все дякую! Хиба чаю випю склянку, — і вона сїла на вільнім кріслї побіч панї Черміньскої та Юзї.

— Подай, Галю, тїточцї склянку чаю. Чи вона вже пійшла, правда!

— Пійшла вже, пійшла; — сказала панї Ярчевська.

Розмова стала голоснїйша, але вона вела ся вже зовсім не на ті теми, що зразу. Можна-б сказати, що теми не було нї одної, або, що кожде реченє було новою темою. Будь що будь, Дубович рад був, що попередна розмова урвалась.

Панї Черміньска розмавляла з Ярчевською більше півголосом. В тім підійшла до них панна Галя.

— Мамцю, прошу на хвильку.

— Що, Галю? Йду зараз.

Панї Черміньска встала і вийшла до другого покою, а за нею вийшов незамітно і Щерба.

III-ю клясу народної школи, також сьвідоцтво шкільне. Записи учеників до кляси II-ої. III-ої і IV-ої будуть відбувати ся в днях від 1-го до 3-го вересня.

Вписи до шкіл мужеских і женьских у Львові на рік шкільний 1895/6 будуть відбувати ся дня 29. 30. і 31. с. м. в годинах від 9—12 рано і від 3—6 пополудни. Молодіж ремісничa має записувати ся до шкіл доповняючих промислових в першій половині вересня.

Буковиньскі зелїзниці. Тепер коли небавом мають будувати ся нові зелїзничі шляхи, не буде від річи запізнати наших читачів з дотеперішним простором зелїзничих лїній. Після урядових справоздань мала Буковина зелїзниці в довжині 324.921 кільометрів, отже 2·04 процент зі всіх зелїзниць долитавских. Се є справді дуже малий процент, бо на 1000 квадратових кільометрів є лише 31·088 кільометрів зелїзниці, а на 100 000 мешканців припадає 50.251 кільометрів зелїзниці.

Льокальна зелїзниця Неполоківцї-Вижниця. Міністерство торговлї наказало рішенєм з дня 12-го с. м. буковиньскому правительству переведеня ревізиї будучої лїнії Неполоківцї — Вижниця. Та лїнія льокальної зелїзниці буде вибудована з нормальними а не, як то було проектовано, з вузкими торами. Комісия огляне ту лїнію під проводом прав. радника і старости Бальмоша дня 3-го вересня с. р. в полудне, а евентуально ще й другого дня.

„Русскiи“ патріоти. Посол Bejan, секретар „русского клуба“ соймового і учитель Александер Купчанко, непіт Григорія, внесли зількома резешами з чисто руского села Вижні-Станівцї, де після послїдної конскрипциї на 1413 Русинів винайдено 11 Волохів, просьбу о заснованє волоскої ґімназиї в Чернівцях. Сї оба „русскiи“ патріоти підписали ся на самім чолї по волоски; отже маємо вже попри „русскихъ“ Bejan-ів і Cupceanc-із. Ось вам патріоти з табора Воляна і Тиміньского! Ба ще один, а то „мѣстопредсѣдательствующій Народной Рады“ о. Andreicuici жертвував на румунїзаторске товариство „Scóla ramână“ 1 зр. Так стоїть друковано в „Gazet-ї Bucov nei“. Не тямлять і найстарші Русини, щоби о. Андрійчук жертвував коли що на рускі товариства, знані тільки залеглости его у всіх товариствах, до яких коли належав. Така то жерволюбивість і полїтична сьвідомість „русскихъ“ проводирів.

Помилуваня. Цїсар помилував Павла Стшелецкого, убийника Мариї Вайди, засудженого 30-го мая с. р. львівским трибуналом на кару смерти. Кару смерти замінили єму на 18 лїт вязниці. — Цїсар помилував також селянина Павла Рижого, засудженого тернопільским судом на смерть за замордованє жінки. Кару смерти змінили єму на довічну вязницю.

В справі еміґрациї до Бразилії одержали власти політичні порученє звернути увагу еміґрантів, що після повідомленя королївско-італійской префектури в Удiне до пограничного комісарияту поліциї в Кормонс, еміґранти, котрі навіть мають карти корабельні, не можуть задержувати ся в Удіне, коли не викажуть ся, що найпізнїйше до пяти днїв від часу переступленя границї можуть удати ся в дальшу дорогу до Генуї. Еміґранти, котрі сим не викажуть ся, будуть безвзглядно відставлені до австрийскої границї.

Убийство. Селянин з Жовтанець Петро Страшик заїхав дня 21. с. м. около 6-ої години з полудня возом перед шинок Якова Кіцика при Жовківский улици ч. 102 у Львові і війшовши трохи підпитий до шинку, велїв собі дати хлїба і мяса за 24 кр. Коли Петро кінчив їсти свою перекуску, війшов до шинку якийсь селянин і повідомив его, що конї скубаючи траву заїхали в рів при дорозї. Петро вибіг на двір і вивівши конї на дорогу, сїв на віз і став утїкати. За ним пустив ся 16-лїтний син шинкаря Йосиф Кіцик і пяний паробок Пенцьорак. Молодий Кіцик вхопив конї за поводи і задержав, а Пенцьорак вискочив на віз, ударив Страшика кілька разів в лице, відтак скинув его на землю і так сильно побив, що житє Петра в великій небезпечности; має розбиту голову. Пенцьорак утїк і доси его не зловлено. Він звістний львівскій поліциї зі слїдства о убийство садівника з Яричева минувшого року у Львові, о котре був підозрінний. Бійці приглядало ся кількох людий, але нїхто не мав відваги відорвать звірского розбишаку від своєї жертви.

Велике спроневіренє. З Варшави утїк Володислав Кшивошевский, касиер одної з великих цукроварень під Варшавою, спроневіривши около 500.000 рублів. Користаючи з необмеженого довіря, аке в нїм покладала надзираюча рада цукроварнї, затягнув около 500.000 рублїв довгу на імя фабрики і ті гроші забрав з собою. Обманець лишив в Варшаві жінку і дїти без удержаня.

В обороні чести. Місточко Фраскаті під Римом відзначує ся між иньшим тим, що має „клюб старих молодців“. Передількома днями зібрали ся члени того клюбу, щоби запротестувати против вибагливих уборів і примх місцевих дївчат, від котрих неодин з членів клюбу дістав гарбуза. На тих зборах ухвалено змову, щоби всї примховаті і любуючі ся в строях дївчата покарати в той спосіб, аби они остали старими паннами. Коли тоту ухвалу видруковано і оголошено плякатами, зібрали ся всї дївчата з Фраскаті і громадно пішли до дому, де містив ся клюб їх ворогів. Там поздирали они плякати, вдерли ся до середини дому і парасольками та малими ручками дали добру науку поганим молодцям. Неодин з них виходив того дня з клюбу назначений.

Ювилей Марка Польо. В осени с. р. наміряє місто Венеция в Італії обходити торжественно 600-лїтний ювилей славного подорожника, Венециянина Марка Польо, що 1295 р. вернув з подорожи по всхідній і полудневій Азиї. Марко Польо, его отець і вуйко вибрали ся з свого родинного міста, Венециї, яко купцї 1269 р. на далекий Всхід. Маркови тодї було 15 лїт. Він перейшов цїлу Азию. Стоячи в службі великого хана Монґолів, відкрив Марко Польо полудневу Азию, вивчив ся дуже богато тамошних язиків і научив ся чотирох способів писаня. На свої часи був найлїпшим знатоком хіньского сьвіта, а й ще довго по нїм не було подорожника, щоби так прислужив ся для науки. Повернув до Европи аж по 26 лїтах, коли став мужчиною звиж 40-лїтним. Єго справозданє з тої подорожи заохотило неодного сьмільчака пустити ся в далекий сьвіт, а і Христоф Колюмб любив себе називати наслїдувачем Марка Польо. — В наміренім ювилейнім торжестві возьмуть участь товариства ґеоґрафічні цїлого сьвіта.

Зреґабілїтований самоубийник. Kurjer Przemyski з дня 14. с. м. пише: Рітмайстер уланів краєвої оборони Роберт Мая перебуває у своєї родини в Перемишли. Дня 31. липня він вибрав ся на прохід, але минув вечір, минула ніч, а рітмайстер не вертає. Дали о тім знати коменді фортеци. Розійшлись телеґрами на всї сторони та без успіху. Лиш одна шинкарка розповіла, що рітмайстер був у неї, лишив револьвер і пійшов туди як до міста. Думали зараз про самоубийство, але не знайшли трупа. Здогадували ся, що втік за границю, але се показало ся мильним, бо робітники знайшли в лїсї трупа рітмайстра, котрий відобрав собі житє вистрілом з револьвера дрібного калїбру. Тїло почало вже гнити, а круки подзьобали вже лице і ніс. Не сплямив він свого житя дезертерством, лиш вкоротив его собі власною рукою, бо не стало в него відваги до борби з противною долею.

Бурштин. Послїдні бурі в Курийскім заливі при мори Балтийскім викинули дуже много бурштину на берег. По бури богато людий стало збирати бурштин; находили куснї по 10—15 ґрамів, а лучало ся, що один чоловік назбирав і по кілька фунтів. Прибережні мешканцї мають обовязок заносити узбираний бурштин дозорцям берегів. Ті важать кождому весь узбираний бурштин, а відтак кождий більший кусник окремо і знов віддають всьо властителеви, котрий може собі робити з бурштином, що хоче. Звичайно продають его в містї Клайпедї, а звідтам перевозять его до Кротлїнґен, де его переробляють.

100.000 рублїв за одну протинку. В записках барона Кобилкова, придворного росийского царя Александра II-го, знаходимо опис такої веселої пригоди: В Петербурзї відкрито коротко перед кримскою війною фальшівників монет, між котрими був також ґенерал Нелїдов. Не помогли сим разом навіть просьби его дуже гарної жени. Судиї засудили его на засланє в Сибір. Пані Нелїдова удала ся до царского секретаря Абрагамовича, звістного з своєї проворности і жажди гроша. Він обіцяв їй під словом чести (!), що увільнить єї чоловіка, коли она зложить в однім банку 100.000 рублїв. Пані Нелїдова зробила то, і тодї секретар написав їй поданє до царя. Цар довго вагав ся між обовязком і ласкою, але обовязок побідив, і він написав на поданю: Увільнити не можна в Сибір заслати“. Абрагамович одержавши сей наказ, мусїв якось ратувати свою честь і — гроші! От він і порадив собі так, що по слові „увільнити“ додав протинку. В наслїдок того випущено ґенерала Нелїдова на волю і він зараз другого дня просив царя о авдиенцию, щоби єму подякувати за уласкавленє. Цар розлютив ся і крикнув: „Тут якесь непорозуміне! Мої накази виповнюють ся фальшиво!“ Він зажадав від секретаря письмо і зараз побачив, де причина всего! Однак і сам він утїшив ся, що заслуженого ґенерала Нелїдова виратувала хитрість секретаря, тому й запитав лише: „Кілько в тебе коштує одна протинка?“ — „100.000 рублїв“, відповів боязко секретар. — „Ну, сей раз нехай так вже і лишить ся, але випрашаю собі на будуче такі протинки в моїх наказав“. Ґенерал і Абрагамович були уратовані. Чи Абуагамович ще й дальше був секретарем царским, про се записки мовчать.

Дирекция ц. к. учит. семинариї в Сокали подає до прилюдної відомости, що вписи кандидатів на I-ий рік відбудуть ся в днях 29-го, 30-го і 31-го серпня від 9—12-ої і від 3—6-ої години. Кандидати мають при вписї предложити: 1) сьвідоцтво хрещеня на доказ, що скінчили 15-ий рік житя; 2) сьвідоцтво шкільне з IV-ої кляси ґимназияльної або реальної, або також з VIII-ої або VII-ої кляси школи видїлової; однак можуть бути приняті також кандидати, що не скінчили ще згаданих кляс, наколи при вступнім іспитї викажуть ся приписаними відомо-

---

— Мамцю, — озвала ся пошепки Галя, — знаєте, що? Лїпше щоб ми не зачинали в друге такої діспути, як перше. Татко тому противні, особливо нинї. Може-б яку забаву зачати.

— А пятниця! — завважала мати. — Хиба будьте ви такі добрі і преферанса запропонуйте, пане Щерба.

— Так! так! преферанса — згодила ся і панна Галя — то буде найлїпше.

Щерба не грав радо в карти і крім преферанса він не знав нїякої другої гри. Та тут він згодив ся теж. Карти були в тій хвили одинокою дошкою спасеня. Він се врозумів і пійшов та запропонував.

— А з жидиком? — спитав Дубович.

— З жидиком, з жидиком! — відповів Щерба.

— То добре, заграємо.

— Тілько мене прошу звільнити; Щерба „пацер“, не знаю як ви, пане Дубович, — промовив о. Чермінський.

— Пан Дубовуч нас всїх обіграє! — сказала Орися.

— Нї, я слабо граю.

— То ви всї, видко, „пацери“. До побаченя! — промовив о. Чермінський і встав від стола.

По него прийшла знову дївчина від Лавинського. Він перепросив дуже кречно гостя, і рад, що вийде на хвилю, пійшов на віста.

(Дальше буде.)

стями; 3) сьвідоцтво здоровля, виставлене властивим лікарем повітовим; 4) на випадок перерви в науках сьвідоцтво моральности, виставлене властивим урядом парохіяльним, потверджене зверхностию громадскою. Всї кандидати, котрі зголосять ся до впису, мають піддатись вступному іспитови, котрий відбуде ся 1-го і 2-го вересня. О вимогах ставлених при вступнім іспитї можуть інтересовані розвідатись з обіжника ц. к. гал. краевої ради шкільної з дня 3-го марта 1895 ч. 27.143, котрий можна переглянути в бюрі ц. к. окружного інспектора в Сокали.

Нещасливий випадок. Львівскі ґазети доносять, що черновецкому канцелїстї судовому Йософови Пожарови притрафив ся нещасливий випадок. Виходячи з зелїзничого ваґону, він впав між ваґони і тяжко скалїчив ся в голову так, що видко було білу нагу кість. Зелїзничі лікарі зашили ему зараз рани.

Померли: О. Омелян Бородайкевич, парох в Гринївцях і товмацкий мистодекан, дня 16. с. м. в 56-тім році житя; — Софія з Давидовичів Хоминьска, вдова по винницкім пароху, дня 18. с. м. в Винниках коло Львова, в 75-тім році житя; — Гаврило Беркещук, професор ґімназияльний в Бродах, в 57-ім році житя; — Михайлина з Роговских Ладзиньска, жена ад'юнкта податкового, в Коломиї в 25-ім році житя.

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 23. серпня. Рішене про утворене нового сталого міністерства застеріг собі цїсар по повороті з осїнних маневрів.

Відень, 23. серпня. Після донесень ґазет горить Сіляйн. Ціле місточко згоріло. Шкоди суть величезні,

Берлин, 23. серпня. Головний орґан социялїстичний Vorwärts оголошує тайний наказ презеса шлезвіґскої реґентії до поліциї, щоби та заборонила всякі публичні походи і манїфестациї социялїстів; а коли-б то було задля важних причин неможливим, то треба віднести ся до реґентиї.

Кольонія, 23. серпня. Kölner Ztg. запевняє що Росия не зробила депутациї жадні формальні услівя що-до зближення Росиї і Болгариї.

Білгород, 23. серпня. Сербске правительство мало з Софії вже дістати урядове донесенє, що перехід кн. Бориса на православіє є річию постановленою.

Льондон, 23. серпня. До Times доносять з Софії: В мінїстерстві заносить ся на крізу. Москвофіли старають ся о усунене міністра для справ заграничних Нацовича і міністра війни Петрова. Стоілов прихиляє ся до москвофілів, але князь не хоче розлучити ся з Петровим і має тепер до вибору військовий кабінет з Петровим на чолї або москвофільский під моральною кермою митрополита Климентія.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей.

З друкарнї Г. Чопа.